XXXI. évfolyam 78. szám
A. D. 2025. május

KERESŐ SZÓ

a rákosmenti evangélikusok értesítője

Hiszek az egy Istenben, mindenható Atyában, mennynek és földnek, minden láthatónak és láthatatlannak teremtőjében.

Hiszek az egy Úrban, Jézus Krisztusban, Isten egyszülött Fiában, aki az Atyától született minden idő előtt, Isten az Istentől, világosság a világosságtól, valóságos Isten a valóságos Istentől; született és nem teremtetett, az Atyával egylényegű, és általa lett minden. Értünk, emberekért és üdvösségünkért leszállt a mennyből. Megtestesült a Szentlélektől és Szűz Máriától, és emberré lett. Keresztre feszítették értünk Poncius Pilátus alatt, kínhalált szenvedett, és eltemették, harmadnapon feltámadt az Írások szerint, fölment a mennybe, ott ül az Atya jobbján, újra eljön dicsőségében ítélni élőket és holtakat, és uralmának nem lesz vége.

Hiszek a Szentlélekben, Urunkban és éltetőnkben, aki az Atyától és a Fiútól származik, akit az Atyával és Fiúval együtt imádunk és dicsőítünk, és aki szólt a próféták által.
Hiszem az egy, szent, egyetemes és apostoli egyházat. Vallom az egy keresztséget a bűnök bocsánatára.Várom a holtak föltámadását és az eljövendő örök életet. Ámen.

Niceai hitvallás

1700 ÉVES A NICEAI HITVALLÁS

A Niceai hitvallás az egyház történetének jól ismert hitvallása. Választ adott arra a kérdésre, miként lehetséges, hogy a keresztények egy Istent imádnak, de azt vallják, hogy ez az Isten három személy. Ez volt az első egyetemes tekintélyű hitvallás: bővített az Apostoli hitvallás nyelvezetén, amennyiben pontosabban fogalmazott Krisztus és a Szentlélek istenségéről. Amit ma niceai hitvallásként ismerünk, valójában két zsinat eredménye: az egyiket a kis-ázsiai Nikaia városában (ma a törökországi Iznik) tartották Kr. u. 325-ben, a másikat pedig Konstantinápolyban (ma Isztambul) Kr. u. 381-ben. E zsinatokat egy évszázadnyi vita előzte meg az Atya, a Fiú és a Szentlélek kapcsolatának természetéről.

Kr. u. 324-ben Konstantin császár egy uralom alatt egyesítette a Római Birodalmat. 313-ban rendeletben (Milánói ediktum) véget vetett a keresztényüldözésnek, miután azt állította, hogy egy döntő csatát a keresztények Istenének segítségével nyert meg. Ő hívta össze az első, az egész egyházat képviselő zsinatot egy hét éve húzódó, az egyházat mélyen megosztó vitás kérdés rendezésére. Kr. u. 318-ban ugyanis egy Arius nevű áldozópap (korabeli görög szóhasználattal *presbyteros*, vagyis presbiter) nyilvánosan hirdetni kezdte azt a tanítást, hogy Jézus nem Isten, csupán Isten mennyei szolgája. Arius érvelése szerint Jézus érzelmeket élt át (ellentétben az Atyával, aki mindig uralkodik önmagán), fejlődött és tanult (míg az Atya változatlan), valamint meghalt (miközben az Atya halhatatlan). Ezért csak az Atya lehet teljesen független és időtlenül önálló. Arius, Órigenész egyházatya írásaira hivatkozott: Órigenész szerint az Atyát megilleti az isteni dicsőség, amely nem illeti meg a Fiút. A bizonytalanságot fokozta, hogy Jézus több helyen mintha az Atyának való alárendeltségét sugallta volna (pl. Jn 14,28), ugyanakkor a Szentírás világosan kijelenti, hogy Jézus Istentől származik és vele azonos (pl. Jn 1,1; 5,16–18; 10,30; 14,6–14).

A kérdés az volt, hogy egyistenhívőként mi módon imádhatjuk Jézust és az Atyát is, ha a kettő nem ugyanaz a személy. A közösséget megosztó, évekig tartó vita után hívták össze az első egyetemes zsinatot, hogy végleg rendezzék a kérdést.

A Niceai hitvallás alapvetően megtartja az Apostoli hitvallás felépítését: hasonló sorrendben említi meg a Szentháromság három személyét, és röviden összefoglalja az evangélium történetét Jézus életének és küldetésének leírásával. Bővebben ír Krisztusról, külön kiemelve, hogy „értünk [...] és üdvösségünkért” jött. Világossá teszi, hogy Krisztus üdvösséget hozó küldetéséhez hozzátartozott a megtestesülés (Szűz Máriától testet öltött), a szenvedés, a kereszthalál.

A legnagyobb különbség az Apostoli hitvalláshoz képest a Jézus és az Atya közötti kapcsolat bővebb kifejtése, mivel a zsinat fő célja az volt, hogy Arius nézetével szemben megvédje a Fiú valódi istenségét. A hitvallás bibliai alapon kimondja, hogy Jézus Krisztus Úr, Isten egyszülött Fia, aki az Atyától született (vö. Mk 1,1; 1Jn 4,15; ApCsel 13,33; Zsid 5,5; Jn 1,14; 3,18). Ő Isten az Istentől, vagyis az Atya és a Fiú éppúgy nem választható el egymástól, amint – egy korabeli keresztény példázat szerint – a napsugár nem különíthető el a naptól, a világosság nem választható el a világosságtól. Ahogy tehát a nap és a napfény feltételezik egymást, és a világosság a világossággal azonos, a Fiú egylényegű az Atyával. A hitvallás kimondja, hogy Jézus nem teremtett lény, hanem maga az igaz Isten. Athanasius egyházatya, aki a zsinaton Alexandrosz püspök diakónusaként vett részt, később elmondta, hogy eddig a pontig az ariánusok elégedetten bólogattak. Úgy látszott, el tudják fogadni a hitvallás tételeit. Nagyobb határozottságra volt szükség annak érdekében, hogy egyértelművé váljanak az álláspontok. Ezért beillesztették a szövegbe azt a döntő kifejezést, hogy a Fiú „az Atyával egylényegű” (görögül *homoousios*). Így utasították el az arianizmust, és kimondták, hogy az Atya és a Fiú egy, Isten egy a háromságban.

Mivel a zsinat elsősorban Jézus személyével foglalkozott, az eredeti hitvallás keveset mondott a Szentlélekről. A hitvallást 381-ben, a konstantinápolyi zsinaton kibővítették, hogy tükrözze a Szentlélek istenségét is. A Szentlélekhez és a róla szóló hitágazathoz tartozik az egyetemes és apostoli egyház, annak tanítása, hitvallása, szentségei és új születése az örök életre való feltámadásban.

Csakúgy, mint az Apostoli hitvallás, a Niceai hitvallás is gazdagon, mégis tömören összefoglalja az evangélium üzenetét: bemutatja a Szentháromság egy Istent, aki Jézusban fordul az emberiség felé. Ő valóságos ember volt, szenvedett, meghalt, feltámadt és felment a mennybe. A hitvallás egyúttal kifejezi a keresztény élet célját és jövőbeli reménységét is. Mivel a hit szabálya, az ún. *regula fidei* túlzottan sok értelmezési lehetőséget hagyott, a kereszténységnek egyszer és mindenkorra tisztáznia kellett az alapvető tanításokat, a hit minimumát. Bibliai alapon jó választ kellett adni olyan kérdésekre, mint Jézus és a Szentlélek istensége, valamint Jézus és az Atya egymáshoz való viszonya. Ha a kereszténység elfogadta volna Arius tanítását, amely megkérdőjelezte Jézus származását, ha nem védte volna meg az egy, igaz Istenbe vetett hitet és három különálló istenséget vallott volna, akkor végül nem különbözött volna a római pogányság sokistenhitétől. Ha az első keresztények engedtek volna a nyomásnak, és lemondanak Jézus valóságos istenségéről, akkor Isten üdvözítő műve értelmetlenné vált volna. Egyetlen ember, még egy félisten sem képes megváltani az embert, arra csak maga a Teremtő lehet képes egyedül. Athanasius „A megtestesülésről” című írásában kifejti, hogy csak a Teremtő tud újjáteremteni, és kizárólag ő tudja helyreállítani a világot. Mivel az Atya és a Fiú egylényegűek, biztosak lehetünk abban, hogy Jézusban valóban magát Istent ismerjük meg. Hiszen *„Ő Isten dicsőségének kisugárzása és lényének képmása”* (Zsid 1,3). Vagyis amikor Jézusra tekintünk, Istenre nézünk. Ha nem lenne bizonyos, hogy Jézus isteni természetű és egylényegű az Atyával, nem lehetnénk biztosak abban sem, hogy Jézus Isten nevében szólhat, megbocsáthat, megigazíthat, és az Atya hűséges gyermekeivé tehet bennünket is.

Dr. Bácskai Károly
teológiai tanár,
a gyülekezet
másodlelkésze

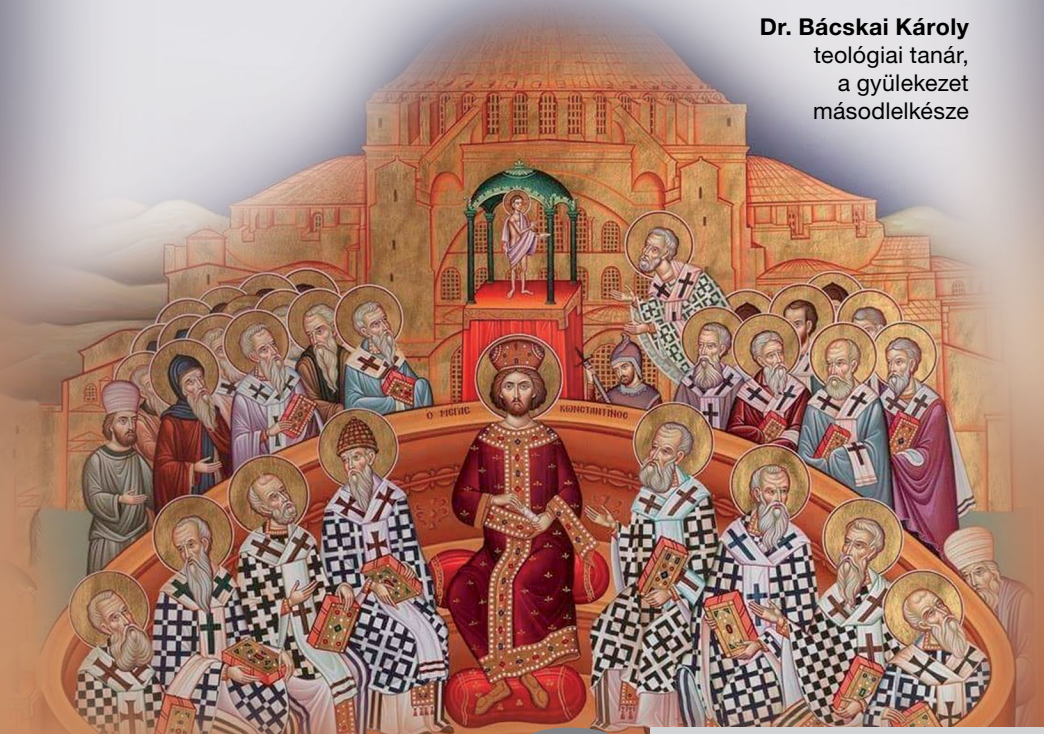

„FÖLMENT A MENNYBE, OTT ÜL A MINDENHATÓ ATYAISTEN JOBBJÁN”

(APOSTOLI HITVALLÁS)

Hittanórákon gyakran tapasztalom, hogy a gyerekek zavarba jönnek, ha a mennybemenetel ünnepe kerül szóba. Általában a pünkösddel keverik, illetve azzal azonosítják, s ha kiderül, hogy két külön ünnepről van szó, akkor az okoz nekik gondot, hogy melyik volt előbb.

Jézus a feltámadása után 40 napig még itt a földön többeknek megjelent. Negyven nap elteltével ment fel a mennybe, miután megígérte tanítványainak, hogy nem hagyja őket magukra, ha végleg elhagyja is e földi létet, mert elküldi a Szentlelket, akinek erejével teljesíteni tudják majd küldetésüket, amellyel Jézus bízta meg őket. A Szentlélek elküldésére pedig tíz nap múlva, pünkösdkor került sor Jeruzsálemben – nem mindennapi jelek kíséretében –, húsvét után az 50. napon.

A mennybemenetel tényéről az evangélisták szűkszavúan tudósítanak. Máté csak az apostolok kiküldését (missziói parancs)[1] említi. Márk a missziói parancs elhangzása után azt írja, hogy *„felemeltetett a mennybe, és az Isten jobbjára ült”*. (Mk 16,19b) Lukács szerint Jézus *„felemelte a kezét, és megáldotta őket. És miközben áldotta őket, eltávolodott tőlük, és felvitetett a mennybe.”* (Lk 24, 50b-51)

Az Apostolok cselekedetei részletesebben ír Jézus mennybemeneteléről: *„szemük láttára felemeltetett, és felhő takarta el őt a szemük elől. Amint távozása közben feszülten néztek az ég felé, íme, két férfi állt meg mellettük fehér ruhában, akik ezt mondták: Galileai férfiak, miért álltok itt az ég felé nézve? Ez a Jézus, aki felvitetett tőletek a mennybe, úgy jön el, ahogyan láttátok őt felmenni a mennybe.”* (ApCsel 1,9b-11) Giotto festménye ezt a jelenetet ábrázolja. A tanítványok az ég felé néznek. Valójában nem a látható égbolt a menny, hanem az, amit kezdetben Isten teremtett. Az a valóság, amit szemével nem lát az ember, míg evilágban él. A felhő látható, az takarja el a tanítványok szeme elől Jézust. A Szentírásban a felhő sok esetben Isten jelenlétére, megjelenésére utal: a pusztai vándorlás során Isten felhőben vezeti népét, a Sínai-hegyet is felhő takarja az ÚR megjelenésekor. A mennybemenetelnél a felhő azt jelképezi, hogy Jézus az isteni világba emelkedik fel. Hogy mi van a felhőn túl? Érjük be az Apostoli Hitvallás szavaival: ott ül a mindenható Atyaisten jobbján. A mi dolgunk a következő találkozásig a felhőn innen van: a világban követni és képviselni Jézust a tanítványoknak adott missziói parancs szerint.

Giotto di Bondone: Krisztus mennybemenetele.
1305 körül, Scrovegni Kápolna, Padova

Hegedűs Zsuzsa
hitoktató

1 *„Menjetek el tehát, tegyetek tanítvánnyá minden népet, megkeresztelve őket az Atyának, a Fiúnak és a Szentléleknek nevében, tanítva őket, hogy megtartsák mindazt, amit én parancsoltam nektek; és íme, én veletek vagyok minden napon a világ végezetéig.”* (Máté evangéliuma 28,19–20)

PÜNKÖSD AZ EGYHÁZ SZÜLETÉSNAPJA

„…mennyivel inkább ad mennyei Atyátok Szentlelket azoknak, akik kérik tőle.” (Lk 11,9–13)

Mit ne tudnánk pünkösdről? Milyen újszerű gondolatokat lehetne megosztani e rövid írásban?

Tudom, ez az az ünnepünk, amiről az utca emberének, azoknak, akik az egyházias közegtől távol élnek, kevés fogalma van. Sokak számára újabb hosszú hétvége lehetőségét jelenti a kétnapos ünnep.

Ám a templomba járók, a rendszeresen igehirdetést hallgató hívek számára nem kell magyarázni a pünkösd események tartalmát: a Szentlélek eljövetelét, akinek munkája nyomán tapasztaljuk meg a Szentháromság valóságos jelenlétét életünkben. A Lélek közénk jött, hogy a Krisztusba vetett élő hittel ajándékozzon meg. Itt van velünk, hogy Pártfogónk legyen kísértéseinkben, kétségeink közt, és vigasztaljon, ha veszteség ér.

Több, mint kétezer évvel ezelőtt a Jeruzsálembe látogató emberek ennek a csodáját és örömét élhették át. Ők, akik összeszaladtak a városban, és a furcsa szélzúgás az apostolok elé terelte őket, a Szentlélek munkája nyomán Jézus Krisztus követőivé lettek. Az Apostolok Cselekedetei könyvet író Lukács tudósítása szerint mintegy háromezer ember tért meg és keresztelkedett meg azon a napon. Pünkösdkor született meg az Egyház, a Krisztust követők közössége.

Mária az apostolokkal

Eme ünnepi esemény képi ábrázolásában gyakran fedezhetjük fel Mária alakját, a megfestett térben sokszor teljesen a középpontba állítva. Műelemzők azonban figyelmeztetnek, hogy mégsem Jézus anyját akarják kiemelni ezzel az alkotók, hanem a születésnél való aktív részvétel fontosságát.

Mária alakjában jelképes párhuzamot láthatunk karácsony csodája és pünkösd között. Mária, aki igent mond Isten szándékára az angyallal való találkozáskor, és világra hozza a Megváltót, ismét részese lesz Isten nagyszabású tervének, a Szentlélek csodájának: az Egyház születésének.

Így igaz: az evangélium terjedése pünkösdkor indult. A Jeruzsálemben megkeresztelkedett háromezer vitte tovább a megváltás örömhírét. Az első, az ősegyház születését azonban újabb és újabb keresztény közösségek létrejötte követte és követi szerte a világon. Mindez a Szentlélek által.

A kérdés az, amit az írásomhoz mellékelt kép is sugall, hogy részesei vagyunk-e ennek a csodának? Ott vagyunk-e, amikor a Lélek szele fújni kezd? A Cselekedetek könyve előző fejezetében az apostolokról ezt olvassuk: *„Ezek valamennyien egy szívvel és egy lélekkel kitartóan vettek részt az imádkozásban, az asszonyokkal, Jézus anyjával, Máriával és testvéreivel együtt.”* (ApCsel 1,14)

Az Egyház nem egy statikus intézmény, hanem mozgásban van, „születések” történnek: új közösségek jönnek létre, „elálmosodott” gyülekezetek ébrednek fel, Istentől távol élő emberek fordulnak Krisztushoz. Ne maradjunk ki ebből! Pünkösd ma is tart, és ennek részesei lehetünk, ha az apostolokhoz, az asszonyokhoz hasonlóan mi is kitartóan imádkozunk Szentlélekért.

B. Pintér Márta
iskolalelkész

KONFIRMÁCIÓ – 2025

Erős vár a mi Istenünk! Szeretettel köszöntöm az ünneplő gyülekezetet, a presbitérium tagjait, köszöntöm a szülőket, nagyszülőket és minden jelenlévőt!

Megkülönböztetett figyelemmel és szeretettel köszöntelek titeket, kedves Konfirmandusok! Engedjétek meg, hogy néhány szót szóljak hozzátok.

Életetek egyik fontos állomásához érkeztetek: több hónapos felkészülés után eljött a beszámoló napja. Sok örömben, vidámságban, olykor nehézségben volt részetek, de ami a legfontosabb, hogy mindezt együtt, igazi közösségként éltétek meg.

Sok mindent tanultatok a bibliai történeteken keresztül a konfirmációhoz vezető úton. Hatalmas ajándékot kaptatok. Immár nemcsak az érzelmek, hanem az értelem által is kapcsolódhattok az Úristenhez! Kérlek titeket e helyről is, hogy vegyétek komolyan ezt a tudást, őrizzétek és építsétek a jövőben is!

Megismertétek az evangélium tanítását, ma pedig bizonyságot tettetek tudásotokról, hitetekről a gyülekezet előtt. Támogató, testvéri közösségben vagytok. Hatalmas öröm számunkra, hogy ma tőletek hallhattuk egyházunk legfontosabb tanításait. Reménységgel vártuk a sikeres beszámolót!

Egy igével készültem nektek. Pál apostol Rómaiakhoz írt levele 15. fejezetének 13. verse így hangzik:

A reménység Istene pedig töltsön be titeket a hitben teljes örömmel és békességgel, hogy bővölködjetek a reménységben a Szentlélek ereje által.

Balásné Kondor Csilla,
a gyülekezet másodfelügyelőjének köszöntője
a konfirmandusok beszámolóján.

Budapest–Rákoskeresztúr, 2025. április 26.

KONFIRMANDUSAINK

Bodócs Donát

„Amikor kijöttek a vízből, …. örvendezve haladt tovább az útján.” (ApCsel 8, 39)

Csajkos Ajsa

„Nyisd meg ajkamat, Uram, és dicséretedet hirdeti szám.” (Zsolt 51,17)

Kiss Kinga

„Harcold meg a hit nemes harcát, ragadd meg az örök életet, amelyre elhívattál.” (1 Tim 6,12)

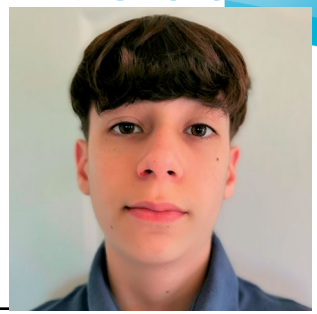

Kökény István

„A mennyből pedig hang hallatszott: Te vagy az én szeretett Fiam, benned gyönyörködöm. (Márk 1,11)

Körmöci Ádám

„…mondjatok áldást, hiszen arra hívattatok el, hogy áldást örököljetek.” (1 Péter 3,9/b)

Mercsák András

„Ne annak örüljetek, hogy a lelkek engedelmeskednek nektek, inkább annak örüljetek, hogy a nevetek fel van írva a mennyben.” (Lk 10,20)

Papp Nóra

„Ti pedig, testvéreim, (Izsák módjára) az ígéret gyermekei vagytok.” (Gal 4,28)

Radó Luca

„Mert áron vétettetek meg: dicsőítsétek tehát Istent testetekben!” (1 Kor 6,20)

Rozmann Emese

„Hűséges az Isten, aki elhívott titeket az ő Fiával, Jézus Krisztussal, a mi Urunkkal való közösségre.” (1Kor 1,9)

Vaskó Zsombor

„Jézus pedig hozzájuk lépett, és így szólt: … és íme, én veletek vagyok minden napon a világ végezetéig.” (Mt 28, 18;20)

IN MEMORIAM KÓSA LÁSZLÓ (1941–2025)

Kósa László 1941. március 21-én Budapesten született. Édesapja Kósa Pál rákoskeresztúri parókus lelkész, édesanyja Csutor Ilona.

Alig töltötte be a tizedik életévét, amikor édesanyja mellett a keresztúri gyülekezet kisegítő orgonista kántora lett. Tizennégy évesen már önállóan szolgált az istentiszteleteken. Egészen fiatalon állt be a rendszeres egyházi szolgálatba. Lelkészi elhívatásában minden bizonnyal fontos helyszín volt a keresztúri templom karzata és orgonája.

1959 júniusában Budapesten, a XVII. kerületi Fürst Sándor Általános Gimnáziumban érettségizett, és ugyanezen év szeptemberében elkezdte egyetemi tanulmányait az Evangélikus Teológiai Akadémián. Miután 1964. június 15-én teljesítette a zárószigorlatot, júliusban Káldy Zoltán püspök ordinálta a rákoskeresztúri templomban.

1964. szeptember 1-jétől 1965. augusztus végéig Pécsett volt segédlelkész, majd 1966. augusztus 31-ig a budapest-újpesti evangélikus gyülekezetben kirendelt helyettesítő lelkészként szolgált. 1966. február 1-jén teljesítette a lelkészvizsgát, szeptember elejétől pedig egy évre a budapest-józsefvárosi gyülekezetbe kapott beosztást. Az 1967/68-as tanévben a Helsinki Egyetem Teológiai Fakultásán volt ösztöndíjas. Megtanulta a finn nyelvet, bekapcsolódott a finn–magyar testvéregyházi kapcsolatokba. Finnországból hazatérve 1969. augusztus 31-ig a Déli Evangélikus Egyházkerület lelkésze volt.

1969-ben Kósa Pál parókus lelkész a betegsége miatt korlátozva volt a szolgálatok végzésében, gyengélkedése életmódváltozást igényelt. Az egyházközség második másodlelkészi állást létesített, amelyre hazahívták és megválasztották a gyülekezetben nevelkedett lelkészt, Kósa Lászlót.

1969 decemberében házasságot kötött Pavlik Aranka Zsuzsannával. Két leányuk született, Ágnes és Anikó.

1974 októberétől 2008-ig, nyugdíjazásáig a Budapest-Rákoskeresztúri Evangélikus Egyházközség parókus lelkészeként szolgált. Nem túlzás kijelenteni: élete volt a keresztúri gyülekezet. Hat évtizedet élt benne. Nem volt olyan nap, amikor valamilyen formában ne került volna elő az egyház és az itt élő emberek öröme, gondja, sikere, gyásza, boldogulása.

A gyülekezet történetében az 1950. évvel kapcsolatban olvasható ez a mondat: „A város kijött a faluba.” Budapest terjeszkedett, létrehozták a XVII. kerületet, grandiózus átépítési elgondolások születtek. A terv megvalósítása húsz évet tolódott, az 1960-as évek végén indult el a folyamat. A város nemcsak kiment falura, hanem a főváros elnyelte, felőrölte a falut, és megtépázta a stabil, lélekszámában népes evangélikus gyülekezetet.

A közösség lélekszáma jelentős veszteséget szenvedett. A templom körüli utcákból elkerültek az evangélikus családok. A városközpontot átépítették. A portákat elbontották. A falusi házak és háztáji kertek helyén négy- és tízemeletes lakótelepi panelházak épültek. A templom, a gyülekezet, a lelkész szolgálata, igehirdetése, a személyes kapcsolat sokaknak az eltépett gyökerek ápolását, illetve rehabilitációját jelentette. Megszaporodtak a szanálással összefüggő kazuális feladatok. A kerület főorvosa „szanálási neurózisnak” nevezte a jelentős számú megbetegedéseket és halálozásokat.

Kósa László mindent megkapott a gyülekezetétől, és mindenét odaadta és beleadta a gyülekezet építésébe, igével jól tartásába. Szókimondó igehirdető volt. Élte és elvárta a rendet, a fegyelmet, a pontosságot, a következetességet. Az igenje nagyon igen volt, a nem pedig határozott nem.

A rendszerváltás után lelkes munkása és támogatója volt a XVII. kerületi egyházi oktatás és nevelés újraindításának. Szervezte és építette a testvérkapcsolatot Rákoskeresztúr, valamint a finnországi Rauma és Noormarkku gyülekezetei között. Ügyvivője volt a Magyarországi Evangélikus Egyház és a Finn Evangélikus Egyház közötti hivatalos kapcsolatnak. Rendszeresen szolgált a budapesti finn nagykövetségen, ahol karácsony és húsvét alkalmával finn nyelvű istentiszteleteket tartanak. 1992. júliustól 1993. június végéig a raumai gyülekezetben végzett finn nyelvű lelkészi szolgálatot.

1992-től 2007-ig a Magyarországi Evangélikus Egyház Országos Irodája Nyugdíjosztályának ügyvivő lelkésze volt. 2008-ban nyugdíjba vonult. Budapest XVII. Kerületének Önkormányzata Rákoskeresztúrért díjjal tüntette ki. Úgy tervezte, hogy szeretett gyülekezetében éli meg nyugdíjas kegyelmi éveit. Leányai férjhez mentek, családjaik lettek. Idősebb leánya Németországban él, a másik leánya Székesfehérváron lakik férjével és gyermekeivel. Szükség volt a nagyszülők szolgálatára. Felszabadultan érezte magát családja körében. Boldog volt, amikor unokáival lehetett. Készségesen vett részt a mindennapi feladatokban. Várta a nyári szünetekben a tiszai közös nyaralásokat, a németországiakkal való találkozást.

Az utolsó heteket a székesfehérvári római katolikus papi szeretetházban töltötte; szép és sajátos példája ez az ökumenikus közösségnek. Befogadták. Ápolták. Elkísérték. Családja mindvégig vele volt, és együtt tették meg a nehéz utat, amely Kósa László nyolcvanhárom éves korában, március 7-én ért véget.

Kifejezett kérése volt a temetési igehirdetés alapigéje: *„Örüljetek az Úrban mindenkor! Ismét mondom: örüljetek! Az Úr közel!”* (Fil 4,4–5)

Hála legyen érte Istennek, és minden rajta keresztül osztott áldásáért!

Detre János
váci lelkész, egykori rákoskeresztúri segédlelkész
búcsúztató beszéde Kósa László temetésén.

Elhangzott Budapest–Kelenföldön, 2025. március 28-án.
A nekrológ megjelent az *Evangélikus Élet* 2025. április 13–20. 90. évfolyam, 15–16. számában.

LUTHER HÁZASSÁGA

A középkorban az elszegényedett nemesi családokban bevett gyakorlat volt, hogy mivel a lányokkal nem tudtak hozományt adni, a megkérdezésük nélkül, sokszor még gyerekkorukban apácának adták őket. Luther foglalkozott is a kényszer alatt tett fogadalmak érvényességével, és arról írt, hogy azok megtartása nem kötelező, mert nem saját elhatározásból születtek. Biztatta is az apácákat és a szerzeteseket, hogy hagyják el a zárdákat, alapítsanak családot, hiszen a szerzetesi élet semmivel sem szentebb, mint a felelős szülői szolgálat hű betöltése.

Bóra Katalin arcképe,
id. Lucas Cranach festménye 1526-ból

Luther iratai terjedtek, és eljutottak a nimbscheni zárdába is, ahol Katharina von Bora, magyarosan Bóra Katalin nyolc társával együtt úgy döntött, hogy hallgat a keresztény szabadságot hirdető teológus szavára. 1523 húsvétján megszöktek és egyenesen Wittenbergbe mentek. Katalint Lucas Cranach családja fogadta be, adtak neki fedelet és munkát. Luther érezte a felelősségét, ezért elkezdte a volt apácákat kiházasítani, de ő maga még 1524 novemberében is azt írja, nem gondol házasságra, mert munkája miatt folyamatosan büntetés és halál fenyegeti.

Katalinnak voltak kérői, de minden ajánlatot elutasított. Kijelentette, hogy csak Lutherhez hajlandó feleségül menni. A reformátor végül beadta a derekát, és elvette őt. Az esküvőre 1525. június 13-án került sor. Egy barátjának így írt: „Az Úr váratlanul és meglepetésemre házasságba ejtett engem Katharina von Borával, az apácával, pedig mást terveztem.” (Luther válogatott művei 7., Levelek 417. o.)

Luthert sok támadás érte házassága miatt, pedig csak következetesen megélte azt, amit tanított. Egy korabeli babona szerint az Antikrisztus egy apáca és egy szerzetes gyermekeként születik a világra, Luther ellenségei pedig ennek beteljesedését látták a frigyben.

Házasságukat Isten hat gyermekkel áldotta meg: Johann (1526), Elisabeth (1527), Magdalena (1529), Martin (1531), Paul (1533) és Margarethe (1534). Elisabeth fél, Magdalena 14 éves korában halt meg.

Luther 42, Katalin 26 éves, amikor házasságot kötnek. Katalint 5 éves kora óta apácák nevelték, 16 éves korában tette le a fogadalmát, Márton is 20 éve élt már kolostorban ekkor. Sok kutató azt gondolja, hogy házasságuk nem volt egy lángoló szerelmi kapcsolat, de a kölcsönös tiszteleten, szereteten és megbecsülésen alapult. Katalin hatalmas háztartást vezetett, hiszen a választófejedelemtől megkapták a kiürült wittenbergi ágostonos kolostor épületét. Ott jövedelemszerzés miatt egyetemistákat szállásolt el és etette őket, kertet gondozott, állatokat tartott, sört főzött. Minden erejével azon volt, hogy a reformátor szolgálatát segítse, aki ezért nagyon becsülte a feleségét.

Katalin művelt nő volt, olvasni és írni is tudott, Márton sok gondolatát megosztotta vele, szellemi társa is volt. Kapcsolatukat jellemezte a csipkelődés és a humor is. Leveleiben rendszeresen Käthe uramnak, drága gazdasszonyomnak szólítja. 1534-ben ezt írta neki: „Arra gondoltam, milyen remek borom és söröm van otthon, ráadásul egy szép asszonyom, akarom mondani, uram.” (Luther válogatott művei 7., Levelek 581. o.) Még hat évet élt özvegyen „Wittenberg Hajnalcsillaga”, ahogy őt férje nevezte.

Zászkaliczky Pál
a gyülekezet felügyelője

SZOLGÁLATAINK 2025. MÁRCIUS 24. – MÁJUS 10.

AKIK A KERESZTSÉG SZENTSÉGÉBEN RÉSZESÜLTEK:
Abrudán Szofia Bella, Vadas András Krisztián, Vadas Hanna Réka, Kántor Zoé, Csávás Hunor Szente, Zsichla Richárd, Zsichla Izabella, Török Sámuel Vencel, Török Bendegúz Levente

AKIK HÁZASSÁGUKRA ISTEN ÁLDÁSÁT KÉRTÉK:
Kormos Gábor – Pallaga Anita

AKIKET UTOLSÓ FÖLDI ÚTJUKON ELKÍSÉRTÜNK:
Szalai László (92), Schubert Norbert Gergely (24)

FINN VENDÉGEK

Június 4–9. között finn testvérgyülekezeteink 16 fős csoportját látjuk vendégül. A programokról a gyülekezet felügyelőjénél lehet tájékozódni (pal.zaszkaliczky@gmail.com).

Raumai és noormarkkui barátaink **Pünkösd vasárnapját (június 8.)** Keresztúron töltik. 11 órakor a rákoskeresztúri istentiszteleten vesznek részt. Délután a három másik templomunkba is ellátogatunk. Találkozó 15 órakor a rákoscsabai evangélikus templomban.

17 órától Rákoskeresztúron a gyülekezeti teremben baráti összejövetelt tartunk (beszélgetés, vetítés, éneklés). 18 órától ugyanott közös vacsorát rendezünk.

Kérjük a Testvéreket, hogy részvételi szándékukat **június 1-ig** jelezzék a lelkésznél (eva.szeker@lutheran.hu). A vacsorához köszönettel vesszük a sütemény felajánlásokat.

NYÁRI TÁBORAINK

Június 23–27: hittanos tábor a 10–14 éves korosztály számára Balatongyörökön
Jelentkezni lehet a lelkésznél **(eva.szeker@ lutheran.hu)**

Július 21–25: napközis tábor a 6–12 éves korosztály számára Rákoscsabán, a gyülekezeti házban
Jelentkezni lehet a hitoktatóknál
(**kinga.koczor@lutheran.hu**)

ISTENTISZTELETI REND

PÜNKÖSD VASÁRNAP (június 8.):

úrvacsorás istentisztelet – 9 óra Rákoscsaba, 9 óra Rákoshegy, 11 óra Rákoskeresztúr, 11 óra Rákosliget

A Presbitérium 2025-ben is Pünkösd ünnepére hirdette meg az áldozati vasárnapot. A bevételt a rákosligeti templomban kialakítandó vizesblokk építésére, valamint – a befolyt összeg függvényében – a rákoshegyi és a rákoscsabai templom elektromos fűtésének kialakítására fordítjuk.

Kérjük, hogy adományát az újsághoz tartozó borítékban hozza magával valamelyik pünkösdi istentiszteletre, vagy „pünkösdi adomány" közleménnyel utalja át a gyülekezet 11717009-20004934 bankszámlájára.

Minden adományt hálásan köszönünk!

PÜNKÖSD HÉTFŐ

***„Istenünk, ha kiárasztod Lelkedet, élet támad, halleluja"* (Zsolt 104,30) címmel az egyházmegye gyülekezetei közösen ünnepelnek a Pesti Evangélikus Egyházmegye missziói napján. Fókuszban az elköteleződés.**

Időpont: 2025. június 9. hétfő, 9:30–16:00 óra.
Helyszín: Kispesti Evangélikus Egyházközség (1196 Budapest, Templom tér 1.)

Program:

- Beszélgetések meghívott vendégekkel az elköteleződésről: elköteleződés a lelkészi szolgálatban, elköteleződés fiatalként, elköteleződés a gyülekezeti szolgálatban.
- Istentisztelet úrvacsorai közösséggel
- Közös éneklés, énektanulás
- Közös ebéd a Reménység Katolikus Általános Iskola és Óvoda ebédlőjében
- Gyerekfoglalkozások
- Szerény ajándék minden résztvevőnek
- Pályázat – ünnepélyes eredményhirdetés – fődíj: laptop

Kérjük a Testvéreket, hogy részvételi szándékukat június 1-ig jelezzék a lelkészi hivatalnak (eva.szeker@lutheran.hu).

Ezen a napon gyülekezetünkben nem tartunk istentiszteletet!

Gyülekezeti terjesztésben és használatra

Rákoskeresztúri Evangélikus Egyházközség
1173 Budapest, Bakancsos utca 2.
Nagyné Szeker Éva lelkész tel.: (+36 20) 824-8021
e-mail: eva.szeker@lutheran.hu
rakoskeresztur@lutheran.hu
https://rakoskeresztur-lutheran.hu
Számlaszám: 11717009-20004934
Felelős kiadó: Nagyné Szeker Éva
Szerkesztette: Mirák Katalin
Grafikai terv és tördelés: Szetlik Péter Tibor

Nemzeti Együttműködési Alap

A Kereső Szó megjelenését a Nemzeti Együttműködési Alap támogatja